

บทบาทนายทุนพ่อค้าที่มีต่อการก่อและขยายตัวของทุนนิยม
ภาคเหนือของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๓

นางสาวปลายอ ชนะนนท์

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๔

ISBN 974-566-343-3

I 16541981

012100

The Roles of Merchant Capitalists in the Rise
and Expansion of Capitalism in Northern Thailand,
1921 - 1980

Miss Plai-Auw Chananont

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Economics

Department of Economics

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

ISBN 974-566-343-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทนายทุนต่อค่าที่ดินต่อการก่อและขยายตัวของทุนนิยมภาคเหนือ
 ของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๓
 โดย นางสาวปลายฉ้อ ธรรมนัท
 ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรทิพย์ นาถสุภา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

— ม ว

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย นีศาตบุตร)
 รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ
 ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ไพโรจน์ วงศ์วิภาณนท์
ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ วงศ์วิภาณนท์)

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา
กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรทิพย์ นาถสุภา)

อานันท์ กาญจนพันธุ์
กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.อานันท์ กาญจนพันธุ์)

ฉือชัย จุลาสัย
กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ฉือชัย จุลาสัย)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทนายทุนพ่อค้าที่มีต่อการก่อและขยายตัวของทุนนิยมภาคเหนือ
ของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๔ - ๒๕๒๓

ชื่อนิสิต นางสาวปลายอ้อ ชนะนนท์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรทิพย์ นาถสุภา

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์

ปีการศึกษา ๒๕๒๔

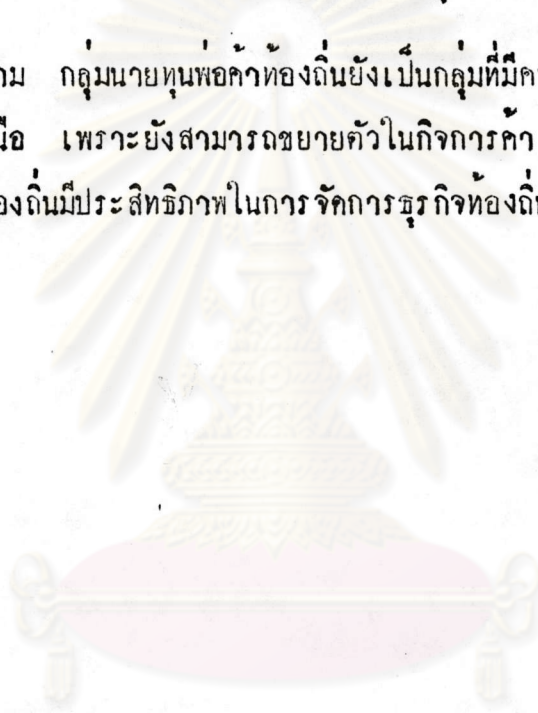
บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้วิเคราะห์พัฒนาการและบทบาทของกลุ่มนายทุนพ่อค้าในการขยายตัวของระบบทุนนิยมในภาคเหนือของประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยศึกษาเน้นหนักระบบเศรษฐกิจในเขตจังหวัดเชียงใหม่ นับตั้งแต่ทางรถไฟพม่าถึงตัวจังหวัด จนถึงมีการแทรกตัวเข้ามาของทุนนิยมโดยรัฐและการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากการศึกษาได้พบว่าพ่อค้าได้ใช้กลไกของตลาดแลกเปลี่ยนสินค้าและการออกเงินกู้ ทำการสะสมทุนขึ้นต้นและใช้ทุนขึ้นต้นบางส่วนในการผลิตเพื่อปรับปรุงวัตถุดิบและผลผลิตเกษตร ซึ่งเป็นจุดเริ่มของอุตสาหกรรมขึ้นต้นในภาคเหนือ การขยายตัวของตลาดแลกเปลี่ยนและการผลิตภายหลังทางรถไฟพม่าถึงจังหวัดเชียงใหม่ ทำให้นายทุนพ่อค้าคนจีนมีบทบาทนำขึ้นมาเหนือกลุ่มทุนท้องถิ่นอื่น ๆ เพราะเป็นกลุ่มที่มีความสัมพันธ์และเครือข่ายการค้าใกล้ชิดกับพ่อค้าในกรุงเทพฯ ในกระบวนการสะสมทุนขึ้นต้นของพ่อค้านับแต่บัดนั้นมา ระบบเศรษฐกิจของภาคเหนือจึงมีทุนการค้าและทุนเงินกู้เป็นทุนที่ครอบงำและเป็นอิสระ ครอบงำจนกระทั่งรัฐบาลใช้นโยบายเศรษฐกิจทุนนิยมโดยรัฐและทุนการเงิน ทุนอุตสาหกรรมจากส่วนกลางแทรกเข้ามาผ่านระบบการค้าและการเงิน ทุนในท้องถิ่นจึงถูกจำกัดบทบาทและไม่สามารถพัฒนาต่อไปได้อย่างอิสระ นอกจากนั้นบทบาทของรัฐที่แทรกเข้ามาในระบบเศรษฐกิจภาคเหนือผ่านถาวร

ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งได้ผนวกระบบเศรษฐกิจภาคเหนือเข้าเป็นส่วน
 หนึ่งของระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างสมบูรณ์ ก็ได้สร้างเงื่อนไขให้แก่การขยายตัวของ
 ทุนส่วนกลางให้มีบทบาทครอบงำทุนท้องถิ่นยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะทุนอุตสาหกรรมและทุนการเงิน
 จากส่วนกลางได้ขยายและครอบครองตลาดสินค้าในภาคเหนืออย่างกว้างขวาง นายทุนพ่อค้า
 มีบทบาทที่จำกัดอยู่ในขอบเขตของการผลิตในภาคอุตสาหกรรมภายในท้องถิ่นซึ่งเป็นการแปรรูป
 วัตถุดิบและผลผลิตเกษตรสำหรับทุนอุตสาหกรรมส่วนกลาง หากทุนท้องถิ่นได้พยายามขยายตัว
 ไปในภาคการผลิตอื่น ๆ ก็จะมีข้อจำกัดในเรื่องขนาดของทุน เทคโนโลยี และตลาด

อย่างไรก็ตาม กลุ่มนายทุนพ่อค้าท้องถิ่นยังเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญและบทบาทนำใน
 ระบบเศรษฐกิจภาคเหนือ เพราะยังสามารถขยายตัวในกิจการค้า การบริการ และการกู้เงิน
 ขนาดเล็ก ซึ่งพ่อค้าท้องถิ่นมีประสิทธิภาพในการจัดการธุรกิจท้องถิ่นสูงกว่าทุนจากส่วนกลาง

ศูนย์วิทยพัทยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Roles of Merchant Capitalists in the Rise
 and Expansion of Capitalism in Northern
 Thailand, 1921 - 1980.

Name Miss Flai-Auw Chananont

Thesis Advisor Associate Professor Chattip Nartsupha, Ph.D.

Department Economics

Academic Year 1985

ABSTRACT

The thesis aims at analyzing the development and the role of the groups of merchant capitalists in expanding the capitalism in Northern Thailand from 1921 - 1980. This study emphasizes the economic system within the city of Chiangmai from when Chiangmai first had the railroad until the time that the government implemented the state capitalism and the National Economic and Social Development Plan.

From the study, it was found that the merchants used the system of market exchange market and that of usury to accumulate the primitive capital. Then, some of this capital was used in the processing of raw material and agricultural produces which was the starting point of the basic industries in the North. The expansion in the sphere of exchange and production after the existence of the railroad made the Chinese merchant capitalists the leaders over other groups of local capitalists.

This was because the Chinese group had a closer contact with the merchants in Bangkok who were very helpful. Since then the merchant and usury capital became dominant and independent in the Northern Thailand economic system. Not until the government used the capitalism policy which required that the states, finance and industrial capital from the Central play a role in the trading and the financial system would the local capital be limited and as a result could not be further developed independently.

In addition, the government intervened in the Northern economic system through the implementation of the National Economic and Social Development Plan which incorporated the Northern economic system to be part of the national economy. Under that condition, the local capital was increasingly dominated by the expanding capital from the Central. This was because the industrial and financial capital from the Central had a control over the enlarging Northern markets and was partly the result of limited market and the local capitalists also lacked of the sufficient fund and technology.

However, this study had found that the role of local capital remain dominant in the Northern Economy particularly in the area of trading services and small loan. The main reason was that the Northern merchant capitalists were more efficient in local business than the Bangkok capitalists.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เริ่มต้นขึ้นได้และสำเร็จลงเพราะความสนับสนุนและแรงผลักดันจากรองศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรทิพย์ นาถสุภา ผู้ซึ่งได้ให้คำแนะนำและกำลังใจแก่ผู้เขียนอย่างอกทนและสม่ำเสมอตลอดเวลาการศึกษา รวมถึง ดร.อานันท์ กาญจนพันธุ์ ที่ได้กรุณาห่มเทเวลาให้คำปรึกษา อ่านต้นฉบับ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเมตตา ความช่วยเหลือทั้งปวงที่ผู้เขียนได้รับทำให้ข้ามซึ่งถึงความ เป็นครูของท่านทั้งสอง ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และกราบขอบพระคุณ ดร.ม.ร.ว. รุจยา อาภากร ดร.ลือชัย จุลาสัย ดร.ไพโรจน์ วงศ์วิภาณันท์ ตลอดจนผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ความกระจ่าง คำวิจารณ์ที่เป็นประโยชน์ยิ่งต่อการเริ่มต้นการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของผู้เขียน

ผู้เขียนขอขอบพระคุณอาจารย์ชูลีหิษฐ์ ชูชาติ ดร.ปรีชา เปี่ยมพงษ์สานต์ ดร.กนกศักดิ์ แก้วเทพ ดร.กาญจนา แก้วเทพ Mr.Akira Suehiro คุณสิริลักษณ์ ตักคีเกรียงไกร ที่ได้ให้และให้ขอยืมเอกสาร หนังสือ คำแนะนำต่าง ๆ แก่ผู้เขียนในระหว่างการศึกษา โดยเฉพาะคุณสิริลักษณ์ ตักคีเกรียงไกร ที่ได้อนุญาตให้โอกาสร่วมสัมภาษณ์บุคคลกับเขา

ผู้ที่ได้แสดงความเมตตาในทางใดทางหนึ่งต่อผู้เขียนในระหว่างการศึกษา ยังมีอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่อาจกล่าวขอบคุณได้ครบ ในจำนวนนี้ได้แก่ คุณอุคม ตันเปาว์ และเจ้าหน้าที่สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ อาจารย์และพี่ ๆ ในกลุ่มที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.ฉัตรทิพย์ นาถสุภา คุณอารีรัตน์ เหมยมงคล และเพื่อน ๆ พี่ ๆ ปริญาโท เศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คุณวิมล เตชะอุคมถาวร อาจารย์สุวรรณา ตันตยานุสรณ์ และขอขอบคุณคุณสมพงษ์ เจริญศรีวงศ์ ที่ได้พิมพ์ต้นฉบับวิทยานิพนธ์ด้วยความอกทน

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ที่ให้ความสะดวกในการค้นเอกสารและหนังสือ ในศูนย์
 ทะเบียนการค้า เขต 1 จังหวัดเชียงใหม่ หอสมุดธรรมโฆษณ์ วัตอุโมงค์ หน่วยพิพิธภัณฑ
 และศิลปล้านนา สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดเชียง
 ใหม่ กองจดหมายเหตุนแห่งชาติ และหอจดหมายเหตุนแห่งชาติ ส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงใหม่
 ศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทยและหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอสมุดคณะเศรษฐ
 ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และขอขอบคุณมูลนิธิคุณหญิง
 สุภาพ ยศสุนทร ที่ได้อุดหนุนให้ทุนวิจัยแก่ผู้เขียน

ท้ายสุด ผู้เขียนกราบขอบพระคุณ พ่อ แม่ และพี่ ๆ ที่ได้ให้ความรัก กำลังใจ
 กำลังทรัพย์ สนับสนุนการศึกษาของผู้เขียนตลอดมา โดยเฉพาะพ่อผู้เป็นบุคคลแรกที่สร้าง
 ความสนใจด้านประวัติศาสตร์ให้แก่ผู้เขียน และแม่ผู้ที่ได้ดูแลเอาใจใส่ทางกายและใจของ
 ผู้เขียนเสมอมา ขอขอบพระคุณครอบครัวทองสวัสดิ์ ที่ได้เอาใจใส่ติดตามการศึกษาของ
 ผู้เขียน โดยเฉพาะคุณศตวรรษ ทองสวัสดิ์ มีงมิตรที่ได้ทุ่มเทเวลา กำลังกาย กำลังใจ
 ช่วยเหลือผู้เขียนในทุก ๆ ด้านอยู่ตลอดเวลา จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นเสมือนภาพร่างของประวัติศาสตร์เศรษฐกิจท้องถิ่นภาค
 เหนือ ที่ยังต้องการผู้อื่นมาช่วยต่อเติมให้ภาพชัดเจนยิ่งขึ้น ขอบกพร่องและผิดพลาดทั้ง
 หกในวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว และหากวิทยานิพนธ์เกิดประโยชน์
 ทางหนึ่งทางใดอยู่บ้าง ขอให้ประโยชน์นั้นเป็นความดีของผู้ที่ได้กล่าวถึงมาแล้วข้างต้น
 เพราะปราศจากท่านทั้งหลายเหล่านั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่อาจสำเร็จลงได้

ศูนย์เพื่อการพัฒนา
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	น
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ก
คำอธิบายอักษรย่อ	ท
บทที่	

๑. บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา	๑
ทฤษฎีและแนวความคิด	๘
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๒
สมมติฐาน	๑๒
ขอบเขตการศึกษา	๑๓
วิธีการศึกษา	๑๔

๒. ระบบ เศรษฐกิจภาคเหนือภายใต้การแทรกตัวของอิทธิพลภายนอก

พ.ศ. ๒๓๘๘ - พ.ศ. ๒๔๖๔	๑๖
การขยายอำนาจและอิทธิพลทางเศรษฐกิจการเมืองของอังกฤษ ในภาคเหนือ	๑๗
๑. ผลประโยชน์ของอังกฤษในกิจการป่าไม้	๑๘
๒. ผลประโยชน์ด้านการค้า	๒๐
๓. การหมุนเวียนของเงินรูปในระบบเศรษฐกิจภาคเหนือ	๒๓

๒. (ต่อ)

มาตรการด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลกรุงเทพในการรวมหัวเมือง
ในภาคเหนือเข้ากับส่วนกลาง ๒๘

๑. การจัดการผลประโยชน์ในธุรกิจป่าไม้ ๒๘

๒. การจัดระบบภาษีอากร โดยรัฐบาลกรุงเทพ ๓๑

๓. การสร้างทางรถไฟสายเหนือ ๓๔

การกอบรูปของกลมทุนท้องถิ่น ๓๕

๑. เจ้านายฝ่ายเหนือ ๓๗

๒. พอลคาไทยใหญ่กับการค้าระหว่างภาคเหนือกับพม่า ๓๘

๓. พอลคาเวียงกับการค้าภายในชนบท ๔๑

๔. พอลคาคนจีนกับการค้าระหว่างภาคเหนือและกรุงเทพ ๔๒

๓. ระบบเศรษฐกิจภาคเหนือกับการขยายตัวของการผลิตเพื่อขาย

พ.ศ. ๒๔๖๔ - พ.ศ. ๒๔๘๔ ๕๑

การค้าทางรถไฟกับพอลคาคนจีน ๕๒

๑. การนำเข้าสินค้าสำเร็จรูปจากกรุงเทพ ๕๕

๒. การส่งออกสินค้าจากภาคเหนือ ๕๖

 ก. การค้าข้าว ๕๗

 ข. การค้าชายพืชผลและสินค้าทั่วไป ๖๒

 ค. การค้าสัตว์ ๖๕

 ง. การค้าเงิน ๖๗

การผลิตในภาคอุตสาหกรรม ๗๑

๑. โรงสี ๗๓

๒. โรงเลื่อย ๗๕

๓. หัตถกรรมทอผ้า ๗๖

บทที่

หน้า

๓. (ต่อ)

การแข่งขันระหว่างกลุ่มทุนในภาคเหนือ ๘๑

๑. กิจการยาสูบ ๘๒

๒. กิจการตลาดสด ๘๔

๓. การบุกเบิกที่นา ๘๕

ระบบการเงิน ๘๗

สรุป ๘๓

๔. การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของกลุ่มทุนพหุภาคี

พ.ศ. ๒๔๘๕ - พ.ศ. ๒๕๐๓ ๘๕

เศรษฐกิจไทยภายใต้ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมโดยรัฐ ๘๕

การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจทุนนิยมโดยรัฐและผลกระทบต่อ
รัฐและผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจภาคเหนือ ๘๗

๑. การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจทุนนิยมโดยรัฐด้านการค้า
การค้าและการค้าในระหว่างสงคราม ๑๐๓

การขยายตัวของกลุ่มทุนในระยะหลังสงคราม ๑๐๕

๑. การค้าข้าว ๑๐๖

๒. กิจการยาสูบ ๑๐๘

๓. กิจการเหมืองแร่ ๑๑๒

๔. กิจการป่าไม้ ๑๑๓

๕. การค้าฝิ่น ๑๑๖

พัฒนาการของทุนเงินทองดิน ๑๑๘

การดำรงความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของที่ดินกับผู้เช่า ๑๒๒

สรุป ๑๒๕

๕. นายทุนพอกากับการขยายตัวของเศรษฐกิจทุนนิยมภาคเหนือ

พ.ศ. ๒๕๐๔ - พ.ศ. ๒๕๒๓ ๑๒๘

 นโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐในภาคเหนือ ๑๒๘

 การขยายตัวของทุนภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

 ๑. การขยายตัวของทุนการค้า ๑๔๒

 ก. ตระกูลชุกติมา - นิมมานเหมินท์ ๑๔๔

 ข. ตระกูลเลี้ยว ๑๔๗

 ค. ตระกูลศักดิ์คาทร ๑๔๘

 ง. ตระกูลตันตราพันธ์ ๑๔๙

 จ. ตระกูลชินวัตร ๑๕๐

 ฉ. ตระกูลกิติบุตร ๑๕๑

 ช. ตระกูลโอสธภาพันท์ ๑๕๑

 ซ. ตระกูลบูรณุปกรณ์ ๑๕๒

 ๒. การขยายตัวของทุนการเงิน ๑๕๒

 ๓. บทบาทของทุนพอกาในการผลิตภาคเกษตร ๑๕๗

 ๔. พัฒนาการของทุนอุตสาหกรรม ๑๖๓

 ลักษณะของกลุ่มทุนพอกาในภาคเหนือ ๑๖๘

 ๑. ความสัมพันธ์ทางเครือญาติในกลุ่มทุนพอกา ๑๖๘

 ๒. การแข่งขันระหว่างกลุ่มทุน ๑๗๒

 ๓. การโยกย้ายทุนเข้าสู่ศูนย์กลางเศรษฐกิจสังคมของภาค

 ก. ตระกูลจันทร์วิโรจน์ ๑๗๘

 ข. ตระกูลดวงสุวรรณ ๑๗๘

 ค. ตระกูลสุภา ๑๘๐

สรุป ๑๘๑

บทที่	หน้า
๖. บทสรุป	๑๘๓
บรรณานุกรม	๑๘๒
ภาคผนวก	๒๑๒
ภาคผนวก ก. แผนที่แสดงเส้นทางกรเดินเรือและทางรถไฟระหว่าง ภาคเหนือกับกรุงเทพฯ	๒๑๓
ภาคผนวก ข. แผนที่เมืองเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๔๖๖	๒๑๔
ภาคผนวก ค. ภูมิหลังโดยสังเขปของผู้ให้สัมภาษณ์	๒๑๕
ภาคผนวก ง. เครื่องขายธุรกิจของตระกูลที่สำคัญ	
(๑) ตระกูลชุกติมา - นิมมานเหมินท์	๒๑๘
(๒) ตระกูลเลี้ยว	๒๒๐
(๓) ตระกูลศักดิ์คาทร	๒๒๑
(๔) ตระกูลคันทรานนท์	๒๒๒
(๕) ตระกูลชินวัตร	๒๒๔
(๖) ตระกูลกิติบุตร	๒๒๕
(๗) ตระกูลโอสถาพันธุ์	๒๒๖
(๘) ตระกูลบรมปกรณ	๒๒๗
(๙) ตระกูลจันทร์วิโรจน์	๒๒๘
(๑๐) ตระกูลวงศ์วรรณ	๒๒๘
(๑๑) ตระกูลสุภา	๒๓๑
(๑๒) ตระกูลไชยขาววงศ์	๒๓๒
(๑๓) ตระกูลพมขุศรี	๒๓๔
ประวัติผู้เขียน	๒๓๕

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๒-๑	การนำเข้าสินค้าของภาคเหนือจากพม่า พ.ศ. ๒๔๔๑ - ๒๔๖๔	๒๔
๒-๒	มูลค่าส่งออกสินค้าโภคภัณฑ์จากภาคเหนือไปพม่า พ.ศ. ๒๔๕๒ - ๒๔๖๔	๒๕
๒-๓	การนำเข้าและส่งออกเงินรูประหว่างภาคเหนือกับพม่า พ.ศ. ๒๔๔๑ - ๒๔๖๔	๒๗
๒-๔	บัญชีเงินผลประโยชน์แผ่นดินที่เก็บจากมณฑลพายัพระหว่าง พ.ศ. ๒๔๔๖ - ๒๔๔๘	๓๓
๒-๕	มูลค่าการส่งและรับระหว่างกรุงเทพฯกับหัวเมืองภาคเหนือ พ.ศ. ๒๔๕๔	๓๖
๓-๑	ปริมาณสินค้าที่รับทางรถไฟของภาคเหนือ พ.ศ. ๒๔๖๐ - ๒๔๗๕ ...	๕๔
๓-๒	ปริมาณสินค้าที่ส่งทางรถไฟจากภาคเหนือ พ.ศ. ๒๔๖๐ - ๒๔๗๕ ...	๕๘
๓-๓	พื้นที่ปลูกข้าวของประเทศและภาคเหนือ พ.ศ. ๒๔๖๐ - ๒๔๘๐	๖๐
๓-๔	ปริมาณและมูลค่าเฉลี่ยการส่งออกสินค้าข้าวของประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๔๘ - ๒๔๘๗	๖๓
๓-๕	พื้นที่การเพาะปลูกพืชในภาคเหนือ พ.ศ. ๒๔๖๐ - ๒๔๗๕	๖๖
๓-๖	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ของประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๖๓ - ๒๔๘๘	๖๘
๓-๗	มูลค่าการส่งออกผ้าไหมจากภาคเหนือไปพม่า พ.ศ. ๒๔๕๓ - ๒๔๖๘	๗๘
๓-๘	มูลค่าการส่งและรับเงินระหว่างภาคเหนือกับกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๔๖๐ - ๒๔๗๕	๘๘
๓-๙	บัญชีเงินกู้ของตระกูลชุกติมา - นิมมานเหมินท์ พ.ศ. ๒๔๗๗	๙๒
๔-๑	มูลค่าของสินค้าขาออกที่สำคัญบางประเภท พ.ศ. ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘	๑๐๘
๕-๑	งบประมาณภาคเหนือแยกเป็นสาขา ปี พ.ศ. ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘	๑๓๑

ตารางที่

หน้า

๕-๒	จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๐๕	๑๓๕
๕-๓	จำนวนกิจการที่ไ้รับการส่งเสริมการลงทุนจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ..	๑๓๘
๕-๔	จำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือและส่วนภูมิภาคทั้งหมด (ยกเว้นพระนครและธนบุรี) พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๐๐	๑๕๔
๕-๕	พื้นที่เพาะปลูกข้าวและพืชอื่น ๆ นอกจากข้าวในภาคเหนือ พ.ศ. ๒๔๘๐ - ๒๕๒๒ (โดยเฉลี่ย)	๑๕๘
๕-๖	กววไรช้ปยุ, การปรับปรุงดิน และอุปกรณตาง ๆ ความขนาด การถือครองที่ดินของชาวนาในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน พ.ศ. ๒๕๐๘	๑๖๑
๕-๗	ประเภทโรงงานอุตสาหกรรมของภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๒๓	๑๖๕
๕-๘	ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มทุนในการถือหุ้น	๑๗๓
๕-๙	การเปลี่ยนแปลงหุ้นส่วนในบริษัท เชียงใหม่พาณิชย์ จำกัด	๑๗๖

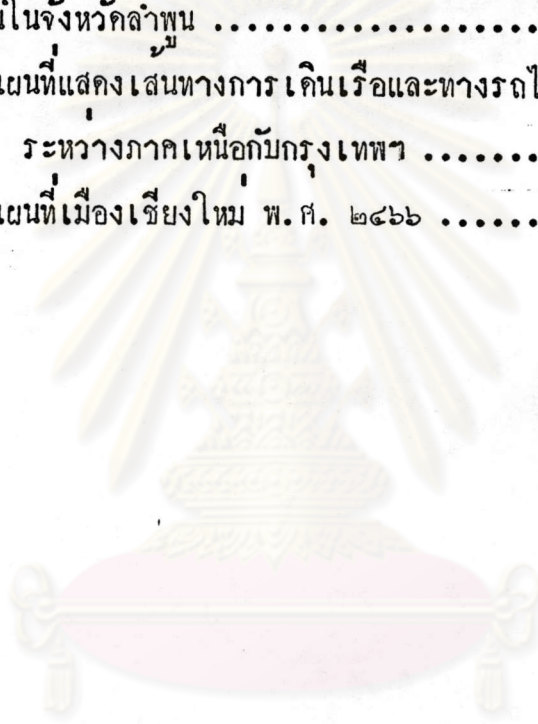
ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

๒-๑	แผนที่สยามตอนบนและพม่า พ.ศ. ๒๔๖๔	๒๒
๕-๑	แผนผังแสดงความสัมพันธ์เครือญาติระหว่างตระกูลพอลคา ทองถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ รัชอายุที่ ๑	๑๙๐
๕-๒	แผนผังแสดงความสัมพันธ์เครือญาติระหว่างตระกูลพอลคา ทองถิ่นในจังหวัดลำพูน	๑๙๑
ภาคผนวก ก.	แผนที่แสดงเส้นทางรถเดินเรือและทางรถไฟ ระหว่างภาคเหนือกับกรุงเทพฯ	๒๑๓
ภาคผนวก ข.	แผนที่เมืองเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๔๖๖	๒๑๔

ศูนย์วิทยพัทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำอธิบายอักษรย่อ

ภาษาต่างประเทศ

BCR	British Consular Reports
F.O.	Foreign Office, British Government
SYB	Statistical Year Book of the Kingdom of Siam, and Thailand

ภาษาไทย

กจช.	กองจกหมายเทศแห่งชาติ
หจช.ช.ม.	หอจกหมายเทศแห่งชาติ ส่วนภูมิภาค จังหวัดเชียงใหม่
ก.ส.	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ค.	กระทรวงการคลัง
ค.ค.	กระทรวงคมนาคม
ช.ม.	เชียงใหม่
พ.	กระทรวงพาณิชย์
พ.ร.	แพร่
บจ.	บริษัทจำกัด
บอจ.	บริษัทจำกัด
ม.	กระทรวงมหาดไทย
ม.ท.	กระทรวงมหาดไทย
ร.๕	รัชกาลที่ ๕
ร.๖	รัชกาลที่ ๖
ร.๗	รัชกาลที่ ๗

- ด.ป. ลำปาง
- ด.พ. ลำพูน
- ด.ร. สำนักนายกรัฐมนตรี
- หจ. หางหุ้นส่วนจำกัด
- หส. หางหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล
- อ.ก. กระทรวงอุตสาหกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย